ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.9.2010
COM(2010) 499 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του

SEC(2010) 1094

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης[1] (εφεξής: κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή, ΚΠΓ) άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 2004. Ο κανονισμός αυτός ορίζει τους όρους εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ για την κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών διαμέσου της Γραμμής που χωρίζει τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο αυτό. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, η εφαρμογή τους επεκτάθηκε στο εδαφικό όριο μεταξύ των περιοχών αυτών και της ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (ΑΠΚΒ)[2].

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο 1 Μαΐου 2009 - 30 Απριλίου 2010 αλλά η επόμενη έκθεση θα καλύπτει την περίοδο 1 Μαρτίου - 31 Δεκεμβρίου 2010, ώστε η περίοδος αναφοράς να ευθυγραμμίζεται με το ημερολογιακό έτος (δηλ. να χρησιμοποιούνται ετήσια στατιστικά στοιχεία). Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή δεν πρότεινε καμία τροποποίηση στον κανονισμό ούτε εξέδωσε νέες αποφάσεις περί μέτρων εφαρμογής.

Η Επιτροπή συνέχισε τον εποικοδομητικό διάλογο σε επίπεδο ομάδων εργασίας με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διοίκηση της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (ΠΚΒ) όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού.

1. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1.1. Διέλευση από τα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης

Ο κανονισμός θεσπίζει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των Κυπρίων, άλλων υπηκόων της ΕΕ και υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διασχίζουν την Πράσινη Γραμμή (εφεξής «Γραμμή») στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε ελαφρά μείωση του αριθμού των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων που διέσχισαν τη Γραμμή. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, 670.910 (το προηγούμενο έτος: 730.310) Ελληνοκύπριοι σε 175.671 οχήματα (το προηγούμενο έτος: 193.909) διέσχισαν τη Γραμμή από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 1.185.073 (το προηγούμενο έτος: 1.287.126) Τουρκοκύπριοι σε 424.537 οχήματα (το προηγούμενο έτος: 451.334) διέσχισαν τη Γραμμή από το βόρειο τμήμα της Κύπρου για να μεταβούν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης κατά την περίοδο αναφοράς[3]. Ωστόσο, ο αριθμός των μη κυπρίων πολιτών της ΕΕ και των υπηκόων τρίτων χωρών που διέσχισαν τη Γραμμή αυξήθηκε κατά 66%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής: Αστυνομία Κύπρου), κατά την περίοδο αναφοράς, 1.228.880 μη κύπριοι πολίτες της ΕΕ και υπήκοοι τρίτων χωρών διέσχισαν τη Γραμμή (739.097 το

---

1 ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 128. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 587/2008 (ΕΕ L 163 της 24.6.2008, σ. 1) – γνωστός ως κανονισμός για την «Πράσινη Γραμμή».

2 Βλ. αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

3 Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν τηρούν στοιχεία για την επιστροφή των Ελληνοκυπρίων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και για την επιστροφή των Τουρκοκυπρίων στο βόρειο τμήμα της Κύπρου (βλ. παράρτημα VII).

προηγούμενο έτος). Το 72% αυτών των διελεύσεων (889.081) πραγματοποιήθηκε στο σημείο διέλευσης πεζών στην οδό Λήδρας το οποίο άνοιξε τον Απρίλιο του 2008. Στο σημείο διέλευσης πεζών στην οδό Λήδρας πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες διελεύσεις από μη Κυπρίους (κυρίως τουρίστες) κατά την περίοδο αυτή.

Τα υπόψη στοιχεία συμφωνούν εν γένει με τα στοιχεία που συνέλεξε η τουρκοκυπριακή Κοινότητα, δηλ. 630.116 Ελληνοκύπριοι σε 202.352 οχήματα διέσχισαν τη Γραμμή από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου και 1.489.466 Τουρκοκύπριοι σε 564.791 οχήματα διέσχισαν τη Γραμμή από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία της Αστυνομίας Κύπρου, ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν τα πρόσωπα και τα οχήματα που διέσχισαν τη Γραμμή από τα σημεία διέλευσης του Περγάμου και των Στροβιλίων, από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς την ΠΚΒ[4]. Η διοίκηση της ΠΚΒ δεν τηρεί λεπτομερή στοιχεία για αυτά τα δύο σημεία διέλευσης. Ωστόσο, η διοίκηση της ΠΚΒ εκτιμά ότι, βάσει πληροφοριών που έδωσαν οι τουρκοκυπριακές πηγές, 97.395 Ελληνοκύπριοι διέσχισαν τη Γραμμή για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και 556.382 Τουρκοκύπριοι διέσχισαν τη Γραμμή για να μεταβούν στην ΠΚΒ. Οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν αναφέρουν εάν αυτοί οι Τουρκοκύπριοι μετέβησαν εν συνεχεία από την ΠΚΒ στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Ο αριθμός των υπαλλήλων της Αστυνομίας Κύπρου που εργάζονται απευθείας στα σημεία διέλευσης μειώθηκε από 67 το 2008 σε 63 το 2009 και σε 59 το 2010. Δεν αναφέρθηκαν σημαντικά επεισόδια όσον αφορά τις καθημερινές διελεύσεις της Γραμμής.

1.2. Λαθρομετανάστευση διαμέσου της Πράσινης Γραμμής και άσυλο

Τα στοιχεία της Αστυνομίας Κύπρου δείχνουν ότι από τον Μάιο του 2009 έως τον Απρίλιο του 2010 σημειώθηκε μείωση κατά 54% της λαθρομετανάστευσης διαμέσου της Γραμμής από το βόρειο τμήμα της Κύπρου προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Συνελήφθησαν 2.546 λαθρομετανάστες στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης (εξαιρουμένων εκείνων στους οποίους δεν επετράπη η διέλευση στα σημεία διέλευσης της Πράσινης Γραμμής), έναντι 5.560 λαθρομεταναστών κατά την προηγούμενη περίοδο. 11 άτομα εισήλθαν απευθείας στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και 16 άτομα μέσω της ανατολικής ΠΚΒ. Ως εκ τούτου, ο συνολικός αριθμός των συλληφθέντων λαθρομεταναστών ανέρχεται σε 2.573. Η Αστυνομία Κύπρου ανέφερε ως πιθανή αιτία τη μείωση των προοπτικών απασχόλησης λόγω της οικονομικής επιβράδυνσης στην Κύπρο. Η πλειονότητα των συλληφθέντων λαθρομεταναστών ήταν πολίτες της Συρίας, του Ιράν, της Γεωργίας, του Πακιστάν, του Μπαγκλαντές, της Δημοκρατίας της Μολδαβίας[5], καθώς και των κατεχόμενων παλαιστινιακών εδαφών (παράρτημα VIII). Οι λαθρομετανάστες συλλαμβάνονται κατά κανόνα κατά τη διενέργεια ελέγχων κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής και σε αερολιμένες όταν επιδιώκουν να εγκαταλείψουν την Κύπρο. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία εντοπίζονται κατά κανόνα στα αστυνομικά τμήματα όταν υποβάλλουν αίτηση ασύλου.

Οι εκτιμήσεις της Αστυνομίας Κύπρου σχετικά με τη διαδρομή που ακολουθούν οι λαθρομετανάστες για να εισέλθουν στις περιοχές οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης βασίστηκαν στα κριτήρια που εφαρμόστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, κυρίως

---

[4] Ο ΚΠΓ δεν προβλέπει υποχρεώσεις αναφοράς για αυτές τις μετακινήσεις.

[5] Εφεξής «Μολδαβία».

σε έγγραφα (θεωρήσεις, σφραγίδες εισόδου/εξόδου από την Τουρκία σε διαβατήρια ή «θεώρηση» ή «άδεια διαμονής» από την «ΤΔΒΚ»), δηλώσεις των ίδιων των μεταναστών, καθώς επίσης και σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία, όπως τουρκοκυπριακές εφημερίδες και τουρκικά χαρτονομίσματα.

Αίτηση ασύλου υπέβαλαν στην Κυπριακή Δημοκρατία 1.311 άτομα. Νέες διαδικασίες ασύλου επέτρεψαν την επιτάχυνση της διαδικασίας από έξι σε τρεις μήνες. Ωστόσο, κατά την περίοδο αυτή δεν χορηγήθηκε καθεστώς πρόσφυγα σε κανένα πρόσωπο που εισήλθε στις περιοχές οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης[6] +.

Οι περισσότεροι λαθρομετανάστες φθάνουν στις περιοχές οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω της Τουρκίας και του βόρειου τμήματος της Κύπρου (τέσσερις αεροπορικές γραμμές από 11 αεροδρόμια στην Τουρκία· πορθμεία από τέσσερα λιμάνια στην Τουρκία προς Κυρήνεια και Αμμόχωστο). Η Αστυνομία Κύπρου ανέφερε επίσης περιπτώσεις μεταναστών οι οποίοι αφίχθησαν στην Κυπριακή Δημοκρατία με αλιευτικά και ταχύπλοα σκάφη (σύμφωνα με πληροφορίες, καταβάλλοντας πληρωμή έως 2.000 ευρώ σε διακινητές ανθρώπων).

Σύμφωνα με πληροφορίες από την τουρκοκυπριακή κοινότητα, 72 σύροι λαθρομετανάστες συνελήφθησαν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Σε δύο σύρους πολίτες δεν επετράπη η διέλευση της Γραμμής στο βόρειο τμήμα της Κύπρου στα επίσημα σημεία διέλευσης. Κατά την περίοδο αναφοράς, 619 άτομα «απελάθηκαν» από το βόρειο τμήμα της Κύπρου[7].

Τα δρομολόγια του πορθμείου Λατάκιας (Συρία) - Αμμοχώστου δεν ήταν τακτικά: πραγματοποιήθηκαν 16 δρομολόγια από την 15η Απριλίου έως την 4η Οκτωβρίου 2009. Κατά την περίοδο αυτή, περίπου 1.600 άτομα (εκ των οποίων το 75% ήταν σύροι πολίτες) χρησιμοποίησαν το πορθμείο για να μεταβούν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, αποφεύγοντας τη διέλευση μέσω Τουρκίας. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υποψιάζονται ότι μεγάλος αριθμός λαθρομεταναστών ακολούθησε αυτή τη διαδρομή. Η σύνδεση με το πορθμείο επαναλειτούργησε τον Ιούλιο του 2010. Οι αρχές καλούν διαρκώς την κυβέρνηση της Συρίας να την καταργήσει διότι η λειτουργία του λιμένα της Αμμοχώστου κηρύχθηκε παράνομη από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για τον αριθμό των ατόμων που αποπέμφθηκαν στα σημεία διέλευσης, όμως η Αστυνομία Κύπρου τα υπολογίζει σε 2.000 κατά την περίοδο αναφοράς.

Δεν υπάρχει απευθείας συνεργασία σε θέματα αστυνόμευσης και μετανάστευσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ωστόσο, οι δύο πλευρές συναντώνται στο πλαίσιο της δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για την εγκληματικότητα και τα ποινικά θέματα που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, τα γραφεία της οποίας βρίσκονται στην ουδέτερη ζώνη στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας. Πρόκειται για μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών και ανάληψης κοινών πρωτοβουλιών για την εγκληματικότητα και τα ποινικά θέματα. Κατά την περίοδο αναφοράς, αντιμετωπίστηκε από κοινού μία υπόθεση.

Η Αστυνομία Κύπρου χαρακτήρισε πολύ καλή τη συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και με τη διοίκηση της ΠΚΒ. Σε «επιθεωρήσεις εργασίας», οι οποίες

---

[6] Σε αρκετά πρόσωπα τα οποία εισήλθαν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, χορηγήθηκε καθεστώς πρόσφυγα κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς.

[7] Τουρκία: 351, Συρία:104, Μολδαβία: 57, Ιράν: 12, Νιγηρία: 10.

διενεργήθηκαν από κοινού με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εντοπίστηκαν 316 περιπτώσεις παράνομης απασχόλησης.

Η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας Κύπρου απασχολεί 315 υπαλλήλους οι οποίοι διαθέτουν 36 οχήματα. Πέραν τούτου, δύο πλήρως επιχειρησιακά ελικόπτερα είναι διαθέσιμα για εναέρια επισκόπηση. Τα σημεία διέλευσης διαθέτουν εξοπλισμό υπεριώδους ακτινοβολίας και είναι συνδεδεμένα με κεντρικές βάσεις δεδομένων της κυβέρνησης, όπως π.χ. ο Κατάλογος Απαγορευμένων Προσώπων («Stop-List»), το Ληξιαρχείο, τα στοιχεία κυκλοφορίας οχημάτων κ.λπ., καθώς με το σύστημα ενδοδικτύου της Αστυνομίας Κύπρου και με το Διαδίκτυο.

Οι επιχειρήσεις ελέγχου κατά μήκος της Γραμμής περιλαμβάνουν τακτικές ημερήσιες και νυκτερινές εναέριες και χερσαίες περιπολίες. Οι χερσαίες περιπολίες (πεζές και εποχούμενες) πραγματοποιούνται από αξιωματικούς των κατά τόπους αστυνομικών τμημάτων που έχουν δικαιοδοσία στις περιοχές πλησίον της Γραμμής[8]. Επιπλέον, αξιωματικοί της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας Κύπρου και κλιμάκια της Αστυνομίας Κύπρου πραγματοποιούν καθημερινές περιπολίες στη Γραμμή. Ειδικό κλιμάκιο της Αστυνομίας Κύπρου από την αστυνομική διεύθυνση Λάρνακας είναι μονίμως παρόν στην ευαίσθητη περιοχή Περγάμου–Πύλας (βλ. κατωτέρω στην ενότητα για την ΑΠΚΒ). Η Μονάδα Αεροπορικών Επιχειρήσεων της Αστυνομίας Κύπρου πραγματοποίησε περίπου 115 ώρες περιπολίας με ελικόπτερο κατά μήκος της Γραμμής κατά την περίοδο αναφοράς. Τόσο οι χερσαίες όσο και οι εναέριες περιπολίες συντονίζονται από το αρχηγείο της Αστυνομίας Κύπρου.

Δεδομένου ότι η Γραμμή δεν θεωρείται εξωτερικό σύνορο, η αγορά εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων[9]. Ωστόσο, το προσωπικό της Αστυνομίας Κύπρου συμμετέχει σε όλα τα προγράμματα επιμόρφωσης;του FRONTEX[10], π.χ. για την ανίχνευση πλαστών προσωπικών εγγράφων.

Ανατολική Περιοχή Κυρίαρχων Βάσεων (ΑΠΚΒ)

Γενικά, η παράνομη μετανάστευση μέσω της ΑΠΚΒ μειώθηκε κατά την περίοδο αναφοράς. Αξιωματικοί της ΠΚΒ χαρακτηρίζουν εξαιρετική τη συνεργασία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Υπηρεσίας Τελωνείων και Μετανάστευσης της ΠΚΒ στον τομέα αυτό. Κατά την περίοδο αναφοράς, απαγορεύθηκε η διέλευση σε 1.174 άτομα, στην πλειονότητά τους τούρκους πολίτες. Άλλοι αλλοδαποί ήταν τουρίστες από τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, το Ιράν, τη Ρωσία, το Ισραήλ, τη Λευκορωσία και τη Σερβία, οι οποίοι εισήλθαν μέσω του αεροδρομίου Τύμπου/Ερτζάν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και δεν γνώριζαν τις απαιτήσεις εισόδου της Κυπριακής Δημοκρατίας[11].

Συνελήφθησαν συνολικά 17 λαθρομετανάστες εντός της ΑΠΚΒ, εκ των οποίων έξι είχαν εισέλθει νομίμως στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αλλά παρέμειναν και μετά τη λήξη των θεωρήσεών τους[12]. Οι υπόλοιποι 11 εισήλθαν στη νήσο μέσω του

---

8 Ο χρόνος που διαθέτουν τα τοπικά αστυνομικά τμήματα για την πραγματοποίηση χερσαίων περιπολιών κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής ανέρχεται σε 120 ανθρωποώρες το εικοσιτετράωρο.

9 Απόφαση αριθ. 574/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων για την περίοδο 2007 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών», ΕΕ L 144 της 6.6.2007, σ. 22.

10 Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα.

11 Τουρκία: 958, ΗΠΑ: 38, Αυστραλία: 31, Ιράν: 27, Ρωσία: 14, Ισραήλ: 12, Λευκορωσία: 12, Σερβία: 10.

12 Αίγυπτος: 2, Συρία: 1, Νεπάλ: 2, Κίνα: 1.

βόρειου τμήματος της Κύπρου και διέσχισαν παρανόμως τη Γραμμή[13]. Τέσσερις από αυτούς εισήλθαν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου μέσω του αεροδρομίου Τύμπου/Ερτζάν.

Πέραν των σημείων διέλευσης, για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης η αστυνομία της ΠΚΒ πραγματοποιεί μη τακτικές περιπολίες, αναλόγως του κινδύνου και βάσει των πληροφοριών που διαθέτει. Οι περιπολίες αυτές συμπληρώνονται με περιπολίες από τις τελωνειακές και στρατιωτικές υπηρεσίες της ΠΚΒ. Η τελωνειακή υπηρεσία της ΠΚΒ διαθέτει επί του παρόντος επιχειρησιακό προσωπικό περίπου 40 ατόμων, το οποίο εργάζεται επί 24ώρου βάσεως, 7 ημέρες την εβδομάδα, 365 ημέρες τον χρόνο για την κάλυψη των δύο εγκεκριμένων σημείων διέλευσης του Περγάμου και των Στροβιλίων.

Από την 1η Μαΐου 2009 έως τις 31 Μαρτίου 2010, πραγματοποιήθηκαν 385 περιπολίες κατά μήκος της περιοχής ΠΚΒ - Πράσινης Γραμμής. Κατά κανόνα, οι περιπολίες πραγματοποιούνται αρκετές φορές την ημέρα. Η τελωνειακή υπηρεσία της ΠΚΒ διαθέτει εξοπλισμό νυκτερινής όρασης (κάμερες, συσκευές καταγραφής, οχήματα παρακολούθησης) για την παρακολούθηση της κίνησης κατά μήκος της Γραμμής. Ο εξοπλισμός αυτός χρησιμοποιείται σε τακτική βάση σε ποικίλες τοποθεσίες υψηλού κινδύνου. Εξοπλισμός είναι επίσης διαθέσιμος για την ανίχνευση ναρκωτικών και εκρηκτικών ουσιών. Σκύλοι-ανιχνευτές ναρκωτικών ουσιών χρησιμοποιούνται επίσης στα σημεία διέλευσης. Στα σημεία ελέγχου χρησιμοποιούνται αναγνωστήρες διαβατηρίων με υπεριώδη ακτινοβολία.

Είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ελεγχθούν διάφορα μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης μέσα ή κοντά στο χωριό *Πέργαμος* (το οποίο βρίσκεται εν μέρει στην ΠΚΒ και εν μέρει στο βόρειο τμήμα της Κύπρου), τα οποία χρησιμοποιούνται ακόμη από κατοίκους της περιοχής και γεωργούς. Όπως αναφέρεται στις προηγούμενες εκθέσεις για την Πράσινη Γραμμή, αυτά τα μη εγκεκριμένα «σημεία διέλευσης» εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχία. Το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπισθεί επειγόντως από την ΠΚΒ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 της πράξης προσχώρησης του 2003[14].

2. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

2.1. Αξία των εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής[15], το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο (εφεξής: ΤΚΕΕ), καθώς και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανακοίνωναν κάθε μήνα το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα. Στις εκθέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονταν τα εμπορεύματα τα οποία διήλθαν στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω των σημείων διέλευσης Περγάμου και Στροβιλίων, οι οποίες τελούν υπό την εποπτεία της διοίκησης της ΠΚΒ.

Σύμφωνα με εκθέσεις του ΤΚΕΕ, η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα κατά την περίοδο αναφοράς ανήλθε σε 6.267.082 ευρώ, ενώ η αξία των εμπορευμάτων που πραγματικά διακινήθηκαν ήταν 5.579.720 ευρώ[16].

---

13 Παλαιστίνη: 4, Συρία: 2, Ιράκ: 3, Αίγυπτος 1, Ινδία: 1.

14 ΕΕ L 236 της 23.9.2003, σ. 940.

15 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2004, ΕΕ L 272 της 20.8.2004, σ. 3.

16 Βλ. παραρτήματα I, II και III της παρούσας έκθεσης.

Σύμφωνα με τις εκθέσεις που παρασχέθηκαν από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, η συνολική εμπορική αξία των εμπορευμάτων που πραγματικά διήλθαν από τη Γραμμή μειώθηκε κατά 16,8% (878.702 ευρώ) σε 5.232.328 ευρώ [17], έναντι 6.111.030 ευρώ την προηγούμενη περίοδο, κυρίως λόγω της σημαντικής υποχώρησης στο εμπόριο γεωμήλων. Σε προηγούμενες περιόδους αναφοράς από το 2007 και μετά, τα γεώμηλα αποτελούσαν το σημαντικότερο μεμονωμένο προϊόν στο εμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής (έως 30% του συνολικού εμπορίου). Ωστόσο, λόγω των αντίξοων καιρικών συνθηκών και της έλλειψης πιστοποιημένων σπόρων γεωμήλων για τη δεύτερη καλλιέργεια, το ποσοστό αυτό υποχώρησε στο 14% κατά την εν λόγω περίοδο αναφοράς.

Ο υψηλότερος όγκος εμπορικών συναλλαγών πραγματοποιήθηκε τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2009 (726.836 και 891.830 ευρώ), οπότε κύριο εμπορικό προϊόν ήταν τα γεώμηλα προς σπορά, το ποσοστό των οποίων ανήλθε στο 40% και 47% αντιστοίχως του μηνιαίου όγκου εμπορικών συναλλαγών. Ο όγκος εμπορικών συναλλαγών μειώθηκε σημαντικά σε 342.033 ευρώ τον Αύγουστο και κυμάνθηκε από 240.000 έως 480.000 ευρώ έως τον Απρίλιο του 2010.

Μολονότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΚΠΓ, το εμπόριο από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου μειώθηκε σε 708.196 ευρώ κατά την περίοδο αναφοράς (από 1.095.060 ευρώ), σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Κύπρου. Το εμπόριο από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου αντιστοιχεί ως εκ τούτου στο 13,5% του εμπορίου προς την αντίθετη κατεύθυνση (17,9% κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς). Ωστόσο, εκτιμάται ότι το 2009 οι Τουρκοκύπριοι αγόρασαν εμπορεύματα αξίας 43 εκατομμυρίων ευρώ στον τομέα του λιανικού και του χονδρικού εμπορίου στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, μεταφέροντας τα εμπορεύματα αυτά στο βόρειο τμήμα της Κύπρου ως μέρος των προσωπικών τους αποσκευών. Το ίδιο ποσό δαπάνησαν οι Ελληνοκύπριοι στον τομέα του λιανικού και του χονδρικού εμπορίου στο βόρειο τμήμα της Κύπρου[18].

Η τουρκοκυπριακή κοινότητα εξακολουθεί να εφαρμόζει εμπορικό σύστημα το οποίο «αντανακλά», καταρχήν, τους περιορισμούς του ΚΠΓ. Ωστόσο, αυτό το εμπορικό καθεστώς δεν εφαρμόζεται πάντα με συνέπεια, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη βιώσιμων εμπορικών σχέσεων. Ο κύριος λόγος τον οποίο επικαλείται δημοσίως η τουρκοκυπριακή πλευρά είναι η προστασία των τοπικών επιχειρήσεων. Επανειλημμένως δεν επετράπη σε ελληνοκύπριους εμπορευομένους να μεταφέρουν προϊόντα στο βόρειο τμήμα της Κύπρου διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Οι ενστάσεις τους κατά της μεταχείρισης αυτής διαβιβάσθηκαν στην Επιτροπή μέσω του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

2.2. Είδος εμπορευμάτων

Από τον Μάιο του 2009 έως τον Απρίλιο του 2010, προϊόντα πετρωμάτων, όπως μάρμαρα, τούβλα και λίθοι αντιστοιχούσαν στον μεγαλύτερο όγκο εμπορίου, ακολουθούμενα από τα λαχανικά, τα νωπά ψάρια και τα κατασκευαστικά υλικά[19]. Το εμπόριο νωπών ψαριών, το οποίο συμπεριλήφθηκε μόνο κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, αυξήθηκε κατά 150% περίπου, από 307.000 σε 760.000 ευρώ.

---

[17] Το 0,09% των συνολικών εισαγωγών της Κυπριακής Δημοκρατίας (5.654 εκατ. ευρώ το 2009, πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου).

[18] Πηγή: Economic Interdependence Project - Peace Economics Consortium, Λευκωσία.

[19] Βλ. παραρτήματα IV και V της παρούσας έκθεσης.

Το 97% των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Γραμμής αντιστοιχούσε στο εμπόριο εντός της νήσου. Έως τον Δεκέμβριο του 2009 είχαν πωληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο παλαιοσιδηρικά (χαλκός, αλουμινίου, χάλυβας) αξίας 41.206 ευρώ και στην Ινδία απορρίμματα χάλυβα (σκραπ) αξίας 86.470 ευρώ. Για τις συναλλαγές αυτές ήταν υποχρεωτική η συμμετοχή μιας επιχείρησης εγγεγραμμένης στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης όσον αφορά τις συναλλαγές εντός της ΕΕ και τις διατυπώσεις εξαγωγής σε τρίτες χώρες. Το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο ανέφερε ότι στην περίπτωση των συναλλαγών εντός της ΕΕ, ο ΦΠΑ έπρεπε να καταβάλλεται δύο φορές, τόσο στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης όσο και στο κράτος μέλος του τελικού προορισμού των εμπορευμάτων. Επί του παρόντος η Επιτροπή μελετά το ζήτημα .

2.3. Παρατυπίες

Κατά την περίοδο αναφοράς, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας κοινοποίησαν 24 περιπτώσεις παρατυπιών με συνολική εμπορική αξία 34.110 ευρώ, η οποία αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 1% της συνολικής αξίας του εμπορίου στην Πράσινη Γραμμή. Τα σχετικά εμπορεύματα δεν έλαβαν άδεια να διασχίσουν τη Γραμμή. Σε τρεις περιπτώσεις, κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν νωπά ψάρια διότι οι συγκεκριμένες αποστολές δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές για την ασφάλεια των τροφίμων και ήταν ακατάλληλες για ανθρώπινη κατανάλωση. Σε μία από αυτές τις περιπτώσεις, θεωρήθηκε ότι το όχημα και τα κιβώτια δεν ήταν σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ για τη συσκευασία (συνολική εμπορική αξία: 2.016 ευρώ). Γενικά, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι αποστολές ζωικών προϊόντων, όπως ψαριών, επιστρέφονται στις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας προέλευσής τους σύμφωνα με τις διαδικασίες της ΕΕ. Δεδομένου ότι τέτοια υπηρεσία δεν αναγνωρίζεται στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, η εν λόγω αποστολή ψαριών κατασχέθηκε και καταστράφηκε στο σημείο ελέγχου. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα στο μέλλον τέτοιες παράτυπες αποστολές εμπορευμάτων να επιστρέφονται στο Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο.

Σε έξι περιπτώσεις μεταφοράς παλαιοσιδηρικών, ο μεταφορέας δεν είχε λάβει άδειες διαχείρισης αποβλήτων από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έξι αποστολές λίθων και γυαλιού δεν συνοδεύονταν από τα αναγκαία παραστατικά, ενώ σε οκτώ περιπτώσεις οικοδομικά υλικά δεν είχαν επισημανθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση CE.

Στις προαναφερόμενες περιπτώσεις με τα οικοδομικά υλικά, το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο ανέφερε ασυνέπειες στη μεταχείριση μέρους των αποστολών. Υπογραμμίστηκε ότι δεν επετράπη η διέλευση σε μέρη των αποστολών των οικοδομικών υλικών λόγω απουσίας σήμανσης CE, ενώ η διέλευση επετράπη σε άλλα μέρη της ίδιας αποστολής.

2.4. Εναπομένοντα εμπόδια και δυσχέρειες όσον αφορά την κυκλοφορία εμπορευμάτων

Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στο εμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρούν ότι διευθετήθηκε το ζήτημα των επαγγελματικών αδειών οδήγησης και των πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου που επισημαίνεται σε προηγούμενες εκθέσεις. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας απαιτούν οι άδειες οδήγησης και τα πιστοποιητικά τεχνικού ελέγχου των φορτηγών οχημάτων να εκδίδονται στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, δωρεάν, όμως το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο δεν θεωρεί δικαιολογημένη αυτή την απαίτηση και υπογραμμίζει το γεγονός ότι το 2009 και το 2010, μόνο 48 από 3.000 και πλέον τουρκοκύπριους οδηγούς φορτηγών ζήτησαν να κάνουν τις εξετάσεις για το δίπλωμα οδήγησης, και από αυτούς οι 39 πέρασαν τις

εξετάσεις. Δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις για έκδοση πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου. Ως εκ τούτου, τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα, και ιδίως τα φορτηγά και τα λεωφορεία άνω των 7,5 τόνων, εξακολουθούν να μην μπορούν να κινούνται ελεύθερα σε ολόκληρο το νησί. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας αναγνωρίζουν μόνο τα έγγραφα των οχημάτων ιδιωτικής χρήσεως. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται οικονομικό μειονέκτημα για τις τουρκοκυπριακές εταιρείες μεταφορών, δεδομένου ότι για μεταφορές άνω των 7,5 τόνων πρέπει να χρησιμοποιούν φορτηγά με άδεια κυκλοφορίας των περιοχών που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, τα οποία μπορούν (με τουρκοκυπριακή ασφάλεια αυτοκινήτου) να κυκλοφορούν ελεύθερα και στο βόρειο τμήμα. Η διευκόλυνση της πρόσβασης των τουρκοκυπριακών φορτηγών και λεωφορείων στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης θα συνέβαλλε στην περισσότερο ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη του τομέα των μεταφορών στο βόρειο τμήμα της Κύπρου.

Δεν μπορεί να αναφερθεί πρόοδος ούτε και για άλλους τομείς του εμπορίου. Όπως και κατά το παρελθόν, οι τουρκοκύπριοι εμπορευόμενοι εξακολουθούν να αναφέρουν δυσχέρειες στον εφοδιασμό των καταστημάτων με προϊόντα τους και στη διαφήμιση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους μέσω του Τύπου των περιοχών που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Οι δυσχέρειες αυτές αντανακλούν τη γενικευμένη απροθυμία των Ελληνοκυπρίων να αγοράζουν προϊόντα που φέρουν τουρκοκυπριακό σήμα και, ως τέτοιες, συνιστούν ψυχολογικό φραγμό στο εμπόριο[20]. όχι &Το λαθρεμπόριο διαμέσου της Γραμμής έχει μεν περιοριστεί, όμως παραμένει διαδεδομένο ως αποτέλεσμα της γεωγραφικής διαμόρφωσης της Γραμμής, η οποία προσφέρεται για παράνομες δραστηριότητες σε όλο το μήκος της. Επιχειρήσεις διενέργειας ελέγχων πραγματοποιούνται σε περιοχές πλησίον της Γραμμής, κυρίως για την αντιμετώπιση εποχικών θεμάτων, όπως η μεταφορά κυνηγιού / αγρίων πτηνών ή πυροτεχνημάτων (επίσης μέσω της ΑΠΚΒ) προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Άλλα προϊόντα που έχουν κατασχεθεί είναι, μεταξύ άλλων, τσιγάρα, οινοπνευματώδη, νωπά ψάρια και σαλιγκάρια σε εμπορικές ποσότητες, καθώς και υφάσματα απομίμησης. Ωστόσο, σύμφωνα με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο όγκος του λαθρεμπορίου έχει μειωθεί λόγω των περιορισμένων διαφορών στις τιμές. Οι περιπολίες που πραγματοποιεί η Αστυνομία Κύπρου, καθώς και η ΑΠΚΒ, έχουν διπλό σκοπό: την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και τον έλεγχο της λαθρομετανάστευσης. Οι ποινικές υποθέσεις λαθρεμπορίου που εκδικάσθηκαν στα πρωτοδικεία ήταν 12 το 2008, 11 το 2009 και 7 το 2010 (έως τον Μάρτιο). Τα περισσότερα εμπορεύματα εντοπίσθηκαν στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης: στην Πύλα, στην ΠΚΒ, στην ουδέτερη ζώνη κοντά στην Ζώδια και στην Ποταμιά.

Όσον αφορά τον κατά παράδοση εφοδιασμό του τουρκοκυπριακού πληθυσμού του χωριού Πύλα, το οποίο βρίσκεται στην ουδέτερη ζώνη (άρθρο 4 παράγραφος 10 του ΚΠΓ), οι ποσότητες των κατασκευαστικών υλικών, των ψαριών, των τσιγάρων κ.λπ. παρακολουθούνται και καταγράφονται από τη διοίκηση της ΠΚΒ. Το γειτονικό τουρκοκυπριακό χωριό του Περγάμου τέμνεται από την Πράσινη Γραμμή, και οι Τουρκοκύπριοι που κατοικούν στην πλευρά της ΠΚΒ ζητούν την ίδια μεταχείριση με την Πύλα όσον αφορά την «κυκλοφορία των εμπορευμάτων» διαμέσου της Γραμμής, κάτι που ωστόσο δεν προβλέπεται στον ΚΠΓ, ο οποίος αναφέρει αποκλειστικά την Πύλα.

[20] Πρβλ: Mete Hatay, Fiona Mullen, Julia Kalimeri, «Intra-island trade in Cyprus – Obstacles, oppositions and psychological barriers», Prio Cyprus Centre 2008.

2.5. Διευκόλυνση του εμπορίου

Η Επιτροπή εξακολουθεί να αναζητά τρόπους για την ενίσχυση του εμπορίου διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Θα μπορούσε να εκδοθεί απόφαση της Επιτροπής για άρση της απαγόρευσης που προβλέπει ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή, ώστε να επιτρέπεται το εμπόριο με πρόσθετα νέα γεωργικά προϊόντα, με κύρια έμφαση στα γαλακτοκομικά προϊόντα (γάλα και τυρί, γιαούρτι, ορό γάλακτος), εάν αποφανθεί θετικά η αποστολή ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων οι οποίοι ελέγχουν εάν τα γαλακτοκομικά προϊόντα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ΕΕ. Άλλα προϊόντα για τα οποία έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο είναι τα ψάρια από ιχθυοκαλλιέργειας και τα σαλιγκάρια.

Η Επιτροπή εξετάζει επίσης τη δυνατότητα τροποποίησης των κανόνων εφαρμογής[21] του ΚΠΓ ώστε να καταργηθεί η υποχρέωση να καλλιεργούνται τα γεώμηλα απευθείας από πιστοποιημένους σπόρους γεωμήλου. Η τροποποίηση αυτή θα επέτρεπε στο εμπόριο γεωμήλων δεύτερης καλλιέργειας που παράγονται υπό τον έλεγχο των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων σε φυτοϋγειονομικά θέματα τους οποίους διορίζει η Επιτροπή, να παρέχει τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά τα στοιχεία ταυτότητας και την υγειονομική κατάσταση αυτής της δεύτερης καλλιέργειας.

Όπως αναφέρεται ανωτέρω στο σημείο 2.3, σε ορισμένες αποστολές οικοδομικών υλικών δεν επετράπη η διέλευση της Γραμμής διότι δεν έφεραν τη σήμανση CE. Πολλοί τουρκοκύπριοι εμπορευόμενοι δεν γνώριζαν τη νέα διαδικασία (του Δεκεμβρίου 2009) που είχε θεσπίσει η Κυπριακή Δημοκρατία για την πιστοποίηση των προϊόντων τους με τη σήμανση CE. Η Επιτροπή διοργάνωσε εκπαιδευτική επίσκεψη στις Βρυξέλλες, στο πλαίσιο της οποίας οι εκπρόσωποι του Τουρκοκυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου έλαβαν περισσότερες πληροφορίες για τις απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση CE. Διοργάνωσε επίσης στη Λευκωσία σεμινάριο του TAIEX[22] για να ενημερώσει λεπτομερέστερα τους τουρκοκυπρίους εμπορευομένους σχετικά με τη σήμανση CE. Όσον αφορά τις γλωσσικές απαιτήσεις για τα συνοδευτικά έγγραφα, η κυπριακή αρχή εποπτείας της αγοράς συμφώνησε να δέχεται έγγραφα στα αγγλικά ή μεταφράσεις τουρκικών εγγράφων στα αγγλικά.

Στο πλαίσιο του σχεδίου EDGE που χρηματοδοτείται από τον Διεθνή Οργανισμό Ανάπτυξης των ΗΠΑ (USAID), έχει προγραμματιστεί μια σειρά ενεργειών για τη διευκόλυνση του εμπορίου διαμέσου της Πράσινης Γραμμής. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται ένα δικοινοτικό κέντρο διαιτησίας, εκδηλώσεις διευκόλυνσης των επιχειρήσεων και λεπτομερείς εμπορικές αναλύσεις για να εντοπισθούν περαιτέρω εμπορικές δυνατότητες.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο έλεγχος της Πράσινης Γραμμής στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης είναι ικανοποιητικός. Κατά την περίοδο αναφοράς, ο αριθμός των συλληφθέντων λαθρομεταναστών μειώθηκε κατά περισσότερο από 50% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, όμως οι παράνομες διελεύσεις από υπηκόους τρίτων χωρών εξακολουθούν να αποτελούν ανησυχητικό φαινόμενο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η περαιτέρω ενίσχυση από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη διοίκηση της Περιοχής των Κυρίαρχων Βάσεων της επιτήρησης της Γραμμής στα σημεία διέλευσης θα

---

21 Άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής της 10ης Αυγούστου 2004.

22 Μέσο Τεχνικής Βοήθειας και Ανταλλαγής Πληροφοριών της ΕΕ.

συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της λαθρομετανάστευσης. Η Κυπριακή Δημοκρατία αποφεύγει προσεκτικά να λάβει οποιοδήποτε μέτρο που θα μπορούσε ενδεχομένως να προσδώσει στη Γραμμή τον χαρακτήρα εξωτερικού συνόρου.

Τα μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης στις περιοχές της ΠΚΒ εξακολουθούν να δημιουργούν ανησυχίες. Το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπισθεί επειγόντως από την ΠΚΒ.

Κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς, η αξία του εμπορίου διαμέσου της Γραμμής μειώθηκε για πρώτη φορά αφότου τέθηκε σε ισχύ ο ΚΠΓ (το 2004) σε 5.232.328 ευρώ (μείωση κατά 17%), έναντι 6.111.030 ευρώ κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Η μείωση αυτή οφειλόταν κυρίως στην υποχώρηση που παρατηρήθηκε στο εμπόριο γεωμήλων. Με εξαίρεση το εμπόριο γεωμήλων (η αξία του οποίου ανήλθε σε 700.000 ευρώ περίπου), το εμπόριο διαμέσου της Πράσινης Γραμμής ήταν σταθερό. Τον μεγαλύτερο όγκο εμπορίου αντιπροσώπευαν τα προϊόντα πετρωμάτων, τα λαχανικά, τα νωπά ψάρια και τα οικοδομικά υλικά. Το συνολικό επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της Γραμμής παραμένει περιορισμένο, ιδίως λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του ίδιου του κανονισμού.

Εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στο εμπόριο. Τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα, και ιδίως τα φορτηγά οχήματα και λεωφορεία, δεν μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρο το νησί. Δεν μπορεί να αναφερθεί περαιτέρω πρόοδος σχετικά με άλλους μη δασμολογικούς φραγμούς στο εμπόριο.

Από ό,τι φαίνεται, τέλος, το λαθρεμπόριο διαμέσου της Γραμμής, παρόλο που μειώθηκε, εξακολουθεί να είναι διαδεδομένο.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή εξακολουθεί να αποτελεί μια ρεαλιστική βάση που επιτρέπει τη διέλευση των προσώπων και των εμπορευμάτων προς και από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εφαρμογή του κανονισμού.